

[Undervisningsministeren.]

kan altid diskuteres, men jeg vil gerne overveje muligheden af et 5-årigt gymnasium, hvor man stort set kunne tage hensyn til de retningslinjer, som har været opstillet fra gymnasieskolens side, og jeg mener, at vi under forhandlingerne i udvalget mellem anden og tredje behandling alvorligt skal overveje de henvendelser, der er kommet fra gymnasieskolens folk i de sidste dage. Gymnasieskolens folk har jo tidligere stillet sig klart afvisende over for et 5-årigt gymnasium, men det gør de ikke mere. Jeg synes, vi skylder dem, når de nu har indtaget et andet standpunkt, at overveje muligheden af at indpasse det 5-årige gymnasium i den skoleordning, som vi nu søger at samle os om.

Til det ærede medlem hr. Hvidberg vil jeg gerne sige, at det vel ikke nytter, at vi i dag igen fortsætter den almindelige diskussion, der har været ført så mange gange om delt eller udelt skole. Der er vore synspunkter forskellige. Han synes i højere grad end tidligere at anerkende, at der er et princip i den udelte skole, som man må overveje. Men det, der søges gennemført nu, er jo ikke den udelte skole i sin fulde konsekvens. Det ærede medlem er enig i, at landsbyskolen kun har mulighed for en eksamensordning gennem en udelt skole med en overbygget eksamensskole. Han mener, at dette er en forsvarlig ordning for landsbyskolens vedkommende, og at det er en rent praktisk nødvendighed, som forholdene nu er i landsbyskolen, og at de ikke kan forventes at blive anderledes. Jeg mener, det er en forsvarlig ordning med en 7-årig folkeskole og med en overbygning med en 3-årig realskole og en overbygning med fortsat undervisning i 8. og 9. klasse.

Men hvorfor er det, som man anser for at være godt nok og brugbart for landsbyskolen, så forkert i byskolen? Jo, vil man sige, i byerne har man de langt større skoler, dér er forholdene helt anderledes. Jeg erkender, at forholdene er anderledes i byskoler, og det er grunden til, at jeg er gået med til — ja jeg har selv i sin tid foreslået det under skolelovsdrøftelserne — at man fandt frem til en deling af byskolen, hvorved børnene i de enkelte klasser blev mere ensartede, og man derfor bedre var i stand til at give en undervisning, der passede til de enkelte børns evner

og udvikling. Det er denne deling, vi diskuterer, det er den, der foreligger forslag om, og det er mig ubegribeligt, at det ærede medlem kan rette en så stærk kritik mod denne forstandige deling i sammenligning med den mere tilfældige deling, der foregår ved den nuværende mellemskoleordning. Det er i mange tilfælde menneskeskæbner, der afgøres ved mellemskoleprøven, og den er et alt for usikkert grundlag at træffe så vigtige beslutninger på over for børnene. Det ærede medlem siger stadig, at han er villig til at medvirke til en forbedring af den fri mellemskole, af skolen for de ikke-bogligt begavede. Men selve delingen giver børnene i den fri mellemskole et handicap, som gør det vanskeligt at få det ud af denne skoles undervisning, som der ellers ville være mulighed for.

Når det ærede medlem yderligere siger, at han og hans parti vil være villige til at gennemføre en ordning for landsbyskolen, men ikke for byskolen ud fra den udelte skoles princip, siger jeg: spørgsmålet om landsbyskolen kan ikke afgøres isoleret, by og land griber ind i hinanden. Jeg mener i øvrigt, at reformen for byskolens vedkommende med hensyn til delingen er lige så påkrævet som nyordningen for landsbyskolens vedkommende.

Det ærede medlem rettede en stærk kritik imod mig for min stilling til skoleproblemet, og fordi jeg har fremsat disse lovforslag. Jeg erkender naturligvis, at jeg har et betydeligt medansvar for de foreliggende lovforslag. Men jeg har jo dog ved min side — hvad også er kommet til udtryk her i dag — særdeles gode forbunds-fæller, der med iver og dygtighed har forsvaret det rent saglige i disse lovforslag.

Jeg synes ikke, det ærede medlem hr. Hvidberg havde været nogen god tilhører, da det ærede medlem hr. Hartling talte. Det ærede medlem hr. Hartling førte nemlig et ganske fortrinligt forsvar for de lovforslag, vi diskuterer i dag, men det har øjensynlig ikke haft spor virkning på det ærede medlem hr. Hvidberg. I anledning af de henvendelser, der er kommet fra den højere skole i forbindelse med skole-drøftelserne, gav det ærede medlem hr. Hartling også i dag en karakteristik og bedømmelse, som jeg er ganske enig med ham i. Men alle disse saglige synspunkter fremført af